

**Vademecum Sive Praxis Opera Quotidiana Aliaque ritè
peragendi, & per ea salutem & perfectionem propriam, ac
proximi, instituto Societatis Jesu conformem assequendi**

De crebrâ per diem mentis in Deum elevatione ex omnibus, quæ per
sensus attinguntur, animæque potentiis se objiciunt

Limpens, Ferdinand

Coloniæ Agrippinæ, 1744

Tertia Methodus. Ratione vulgatæ à Catholicis receptæ, & tot aliorum
Bibliorum ab Herodoxis variis in locis impressorum.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54773](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54773)

jorem inesse autoritatem unanimi à primæva Ecclesia utque huc CC. generalium & SS. Patrum doctrinæ, quam uni Calvino, Luthero alterive à communi se cœtu Ecclesiæ separanti, antiquasque & jam dudum damnatas hæreses recoquenti. Maximè cum hi ipsi, nil in ore, nisi solam Scripturam habentes, nova vobis mysteria in Scriptura nullatenus expressa protrudant, ipsosque Scripturæ textus corrumpant, mutilent demendo, addendo pro libitu, ut variis in locis ostendi, & in sequenti Methodo 3tia & 4ta videre est.

Tertia Methodus.

Ratione vulgata à Catholicis recepta, & tot aliorum Bibliorum ab Heterodoxis variis in locis impressorum.

Plurima Biblia modò tam in linguis sacris quam vernaculis impressa prostant sibi quoad varia contradicentia. Catholici *vulgatam* ità dictam admittunt ex traditione & unanimi consensu CC. Pontificum Patrum acceptatam. Ex hac tantorum sæculorum possessione eam ejiciat quisvis sectarius actor, & ex sola Scriptura probet biblia v. g. Genevæ, Basileæ, aliisque in Germania, Gallia, Anglia &c. locis impressa verum purum & incorruptum scriptum Dei verbum continere, non autem vulgatam ab Ecclesia universali Romano-Catholica receptam maximè in iis punctis, in quibus vulgata & biblia
ab

ab Heterodoxis impressa sibi contrariantur. Hic pisce mutior stat Heterodoxus, nec mirum. Scriptura enim in hoc vel illo loco impressa per se ipsam non potest probare, se in omni verbo, quod continet, genuinum habere Dei verbum. Hinc Catholici per traditionem de sæculo in sæculum sunt & manent in possessione *vulgatae*. Et quamvis non sustineant, ut Subsect. 3. num. 3. monui, ab omnibus omninò nævis nil ad substantiam fidei facientibus eam esse liberam, jure tamen tuentur in substantialibus & fidei articulis in ea erratum non esse ob Spiritus S. assistentiam à Christo Ecclesiæ universali, non ab ea desciscitentibus promissam. Et ut prudens quilibet magis perspiciat *vulgata*, non bibliis jam per duo sæcula ab hæreticis impressis credendum esse; consideret attentè sequentia.

1^{mò}. Beza profiteretur in translatione Scripturæ se magis animo suo adlubentia sectatum esse. Ergo non tam ad fideliter omnia transferenda, quam ad animo suo adlubentia reflexit.

2^{dò}. Ministri Genevenses in suis ex post versionibus edicunt, quòd præcedentium quidem vestigiis institerint. *Non tamen in omnia* (ajunt) *eorum jurati venimus. At pro mensura infusi nobis à summo Numine spiritus* [ecce quinta essentia spiritus privati Heterodoxi] *discretionis sancta quadam sumus usi & minimè anxiam libertate. Hebraismos certè quosdam rudiores eliminavimus, alias quorundam phrasin loquendi usum invertere necesse fuit.* O putida, ô superba capita!

pita ! hocine est nihil addere , nihil demere
nec jota unum aut apicem unum scripto Dei
verbo ? quod continuò habetis in ore , & tam
patheticè Art. 5. Confessionis vestræ declaratis.
Scilicet *nefas esse* , & homini & Angelo apicem
unum attexere , eradere aut immutare. Ad
fundamentum quæstionis hìc ventilatæ vos pro-
voco solam Scripturam pro credendorum re-
gula inclamantes , ubi sacra Scriptura docet ?
quòd vos elegantias in sacra Biblia inducendo
hebraismos rudiores eliminando , *phrasin loquen-*
dique usum Scripturæ invertendo infusum accepe-
ritis à summo Numine spiritum directionis , nec
erraveritis *minimè anxìa* quoad hoc libertate,
& hæc ipsa vestra libertas *sancta sit* ? ubi S. Hie-
ronymus , ejus versio jam à tot sæculis ab uni-
versali Ecclesia tanquam legitima acceptata fuit,
tot annorum studia , in summa & continua cor-
poris sui mortificatione , impendendo , doctil-
simos quosque Hebræos sui temporis in peregrin-
atione per terram sanctam consulendo maluit,
ut ipse fatetur , minus emendatè aut eleganter
latio sermone ex hebræo vertere , quam vel in
minimo alterare Scripturæ sensum etiam in he-
braismis. *Nec juvat* , si fors ad salvandos in-
flatos Ministellos istos velles dicere , eos tan-
tùm in accidentalibus , & ad substantiam fidei
nil facientibus alterasse textus , prout supra di-
ctum est , posse vulgatæ in talibus semper ma-
jorem addi perfectionem. Nam circa substan-
tialia fidei & controversias nos inter & illos sa-
eram

eram Scripturam mutilarunt, ut ostendi alibi,
& hic sub finem videbis.

3110. In præfatione typis Berionis Genevæ
Anno 1605. habentur sequentia: *Genevensium
librorum interpreti plurimi errores mendaque ex-
ciderunt. Cujus ut erratis caveretur, serio &
gnaviter postmodum elaboratum fuit. Tum ut
aspernimum impolitoque sermoni lima accederet,
tum ut suo singula sensui mentique primigeniæ red-
derentur. De uno Ministello hæc recensentur.
Multo, quam ut à me dici posset, accuratiùs præ-
cedentes translationes castigavit. Quarum ille
rerum à Deo præditus erat pro illa, quam à divi-
na mente nactus fuerat ingenii felicitatem ac
judicii præstantiam, in traductionem sedulus in-
cubuit. Alibi in Præfatione hæc habentur:
Eruditas isti Correctores operi manus adhibuere,
ut quibusdam in locis partim castigarent, partim
lumen adferrent, partim etiam nitidius tersius-
que illud in hominum ora proferrent, quantum
tamen cognitionis & scientiæ divini bonitas iis
elargita est, qui in id animos manusque adjece-
runt. Superi boni! ergo ex Gebennensi lacu
exorta sydera? quæ famam omnem obnubilant
tot Ecclesiæ Doctorum ac Patrum Hieronymi,
Ambrosii, Augustini, &c. qui vel in transferen-
do vel explicando legitimo Scripturæ sensu totâ
vitâ desudârunt, & multis à Deo precibus vitâ-
que in continuis pœnitentiæ operibus omni-
genæque virtutis exercitio transactâ intelligen-
tiam Scripturæ simpliciter & humiliter à Deo
exorârunt, & nec de ingenii felicitate, judicii
præ-*

præstantiâ, nec datis à divina mente privilegiis gloriati sunt. Homini micam honestatis ac ingenuitatis habenti non possunt non justam extorquere indignationem ejusmodi vanæ jactantiæ. Ad fundamentum, & ubi rei cardo vertitur, vos Thrasones denuò cito. Faremini ergo plurimos errores *Genevensum Bibliorum interpreti excidisse*, adeoque priora vestra biblia non fuisse genuina. Jam probate & quidem ex Scriptura sola, quòd vos postmodum omnes errores correxeritis, quòd *sensui primigenio* Scripturam *vestrâ* si placet *limâ* restitueritis, quòd ad hæc errata castiganda, & lumen NB. ipsi Scripturæ adferendum hic vel ille Ministellus vester non fucatam sed à divina mente infusam *ingenii felicitatem ac judicii præstantiam* acceperit. Si hoc [in propriis vos principiis oppugno] ex Scriptura non probetis, non est infallibile, quòd putum & non corruptum Dei verbum vestra Biblia contineant. Jam absurdum profus est, quòd gloriemini *nitidius tersusque* per vos *in hominum ora Dei verbum defluere*. Vultisne? ut Spiritus sanctus in S. Script. Poëtam aut Oratorem ad numeros sua verba metientem agat? non quæritur elegantia sed veritas, & genuina fermocinatio Dei cum simplicibus & rectis corde. Ridiculum est, quòd vos tenebriones gloriemini *vestrâ translatione lumen adferri verbo Dei scripto*, quòd aliàs clarum esse dicitis. Non agitur hic de explanatione seu explicatione horum vel illorum S. Script. textuum, quàm in suis ad eam commentariis fidelibus etiam com-

muni-

municarunt SS. PP. Doctores Ecclesiæ & Interpretes. Sed explicationes, quibus lumen affunditur, ipsis non inseruerunt Bibliis nequidem uno alterove verbo, quasi ad ea id simul pertineret. Agitur hic de ipso Dei verbo, quod in Bibliis vestris purum contineri asseritis, non obstante, quòd id augendo, vel minuendo, vel truncando corrueritis sub prætextu, quòd asperum impolitumque aliàs sermonem in nitidiorum transtuleritis stylum. Et quia sensum Scripturæ corrupistis, hinc errores in Bibliis vestris non tantum sunt accidentales sed substantiales. Nolo hic, ne fusior sim, ex Bellarmino aliisque ostendere, quòd bis mille minimum locis sacra Scriptura ab Antesignanis vestris corrupta sit. Agam paucis: Vulgata & Biblia ante Lutherum, Calvinum habent, quòd *fides iustificet*, quòd *Advocatum apud Patrem habeamus Christum*. Ex quo jam Scripturæ textu probare potestis? quòd Antesignani vestri à divina mente vel spiritu afflati tanquam verbum Dei addiderint *to sola* vel *to solum*. Anno 1546. & 1556. Genevensis traductio celeberrimi textus *Hoc est Corpus, hic est sanguis meus* irà sonabant. *Est hic* [NB. adverbialiter] *Corpus meum, quod pro vobis datur, est hic sanguis meus, qui effundetur* &c. Bella aspero impolitoque sermone amandato elegantia. Typis Pydier Anno 1547. & Tourn. legebatur: *Istud est Corpus meum, & istud est sanguis meus*. Anno 1557. in eodem Tournes Typographo legebatur: *Est hic Corpus meum, & hoc est sanguis meus.*

meus: Tandem Anno 1561, vitiati textus reatūs à Catholicis convicti Ministelli suo locum nitori reddiderunt. Singulis autem nundinis teste Veronio (ubi plura huc facientia vide) quid novi expectabatur. Unde jam ex S. Script. & quidem solâ (cū n traditiones & autoritates hominum quoad fide divinâ credenda respuendæ sint) probabitur has variationes adeo sibi contradicentes provenire à Spiritu sancto? dicitis Hieronymum aliosque Patres in translationibus suis ut homines potuisse errare, sed istæ à tota Ecclesia de sæculo in sæculum receptæ sunt, nec permittit Deus Ecclesiam, ut sæpius demonstravi in substantialibus fidei, inter quæ vel maximè continetur purum Dei scriptum verbum, errare. Ubi textus Scripturæ clarè dicit; quòd Calvinus, Lutherus translationes has mutans ob divinam, qua præditus erat, mentem à nobis velut è cælo lapsus, & oracula æternæ veritatis fundens sit suscipiendus. Si vulgatæ ob translationem hominis fallibilis fidendum non est, licet ea ab Ecclesia recepta sit. Ergo nec vos nec nos scire possumus, an Biblia, quæ à Catholicis accepistis, verum Dei verbum ullum contineant. Pari modo Actor sectarius debet ad ejiciendum è possessione Catholicum in petitorio claris ex Scriptura verbis probare, quòd hic & non iste liber Scripturæ sit canonicus; quòd non detur Sacrificium Missæ incruentum vel Sacerdotium in lege gratiæ. Vel si Sacerdotium admittat, quòd eorum Ministelli veri sint Sacerdotes, & facultatem ministerii
lui

fui à Christo vel immediatè acceperint vel mediatè, & quòd Principes Laici vel communitas laica eam dandi à Christo potestatem acceperint, Univerſim omnia controverſa, quæ cum iis habemus, de quibus in hoc libello ſpaſſim egi, ex Scriptura tanquam Actores probare debent, ut Catholica dogmata de poſſeſſione avita deſiciant,

Quarta Methodus.

Ratione prætenſæ Reformationis.

A Rt. 31. in Confessione tua Miniſtri Genevenſes dicunt ſequentia : *Noſtrâ tempeſtate, cum Reipublica Eccleſiaſtica ſtatus omnino convulſus eſſet & interruptus, novâ prorsus & inſolenti ratione ſuſcitavit quosdam Deus, qui ruinas jacentis Eccleſiæ erigerent & reſtaurarent. Præclarum cuſtodem ovium ſcilicet lupum! præclaros Reformatores Lutherum, Calvinum, Zwinglium, &c. qui libertate humanâ, præceptis divinis, conſiliis Evangelicis, bonis operibus, omnique avitâ pietate proſcriptis omnia ſuſque deque verterunt. Equidem inſolenti ſanè ratione. Sed unde ex Scriptura & quidem ſola ſectarius Actor probabit? Viros hos à Deo exciutos, item ruinas Eccleſiæ jacentis per eos reſtauratas, item reipublica Eccleſiaſtica ſtatum omninò convulſum & interruptum fuiſſe. Alibi vidimus & ſatis conſtat, ſtatum Eccleſiaſticum per hos novatores omninò convulſum eſſe. Cum*
vota